

מחשבת קצרה על הדף

הרב יחזקאל הרטמן
SHORT MACHSHAVA ON THE DAF

בבא בתרא צד

עניין: ואגודתו על ארץ יסדה

ויקרא רבה ל, יב

יב דבר אחר, פרי עץ הדר, אלו ישראל. מה אחרוג זה יש בו טעם ויש בו ריח, כך ישראל יש בהם בני אדם שיש בהם תורה ויש בהם מעשים טובים. כפת תמרים, אלו ישראל. מה התמרה הזו יש בו טעם ואין בו ריח, כך הם ישראל יש בהם שיש בהם תורה ואין בהם מעשים טובים. וענף עץ עבת, אלו ישראל. מה

הדס יש בו ריח ואין בו טעם, כך ישראל יש בהם שיש בהם מעשים טובים ואין בהם תורה. וערבי נחל, אלו ישראל. מה ערבה זו אין בה טעם ואין בה ריח, כך הם ישראל יש בהם בני אדם שאין בהם לא תורה ולא מעשים טובים. ומה הקדוש ברוך הוא עושה להם, לאבדן אי אפשר, אלא אמר הקדוש ברוך הוא יקשרו פלם אגדה אחת והן מכפרין אלו על אלו. ואם עשיתם כך אותה שעה אני מתעלה, הדין הוא דקתיב (עמוס ט ו) הבונה בשמים מעלותיו, ואימתי הוא מתעלה, כשהן עשוין אגדה אחת, שנאמר (שם) ואגדתו על ארץ יסדה. לפיכך משה מזוהר לישראל ולקחתם לכם ביום הראשון.

מנחות כז.

מיתבי ד' מינין שבלולב ב' מהן עושין פירות וב' מהם אין עושין פירות העושין פירות יהיו זקוקין לשאין עושין⁷ ושאין עושין פירות יהיו זקוקין לעושין פירות ואין אדם יוצא ידי חובתו בהן עד שיהיו כולן באגודה אחת וכן⁸ ישראל בהרצאה עד שיהיו כולן באגודה אחת שנאמר⁹ הבונה בשמים מעלותיו ואגודתו על ארץ יסדה תנאי היא דתניא¹⁰ לולב בין אגוד בין שאינו אגוד כשר ר' יהודה אומר

כריתות ו:

וחלבנה לבסוף ריש לקיש אמר מגופה מה לשון קטרת דבר שקומר ועולה א"ר חנא בר בונא א"ר שמעון חסידא וכל תענית שאין בה מפושעי ישראל אינה תענית שהרי חלבנה ריחה רע ומנאה הכתוב עם סממני קטרת אבוי אמר מהכא¹¹ ואגודתו על ארץ יסדה: והסך בשמן המשחה: ת"ר והסך בשמן המשחה לכהמה וכלים פטור

אדרת אליהו פרשת נצבים

וזכו שרש פרה. ראש ולפנס: (יח) ויהי בשמטו את דברי האלה הזאת והסתברך בלבבו לאמר שלום יהיה לי כי בשררותי לבי אלך. ביאורו מפני שרז"ל אמרו (סוף מגילה) במוכח' הראשונה אין רשאי להפסיק. מפני שבלבון רבים נאמר. ונאמרה השנייה רשאי להפסיק מפני שבלבון יחיד נאמר. פי' שבלבון רבים נאמר וקאי על כל יחיד ויחיד, וכשנייה בלבון יחיד נאמר וכוף על כלל ישראל כ אחד. וזכו לומר והיה בשמטו את דברי האלה הזאת השנייה. הנאמרה בלבון יחיד על כלל ישראל. והסתברך בלבבו לאמר שלום יהיה לי הלא אני יחיד ולא נאמר רק על כלל ישראל. לכן נאמר והבדילו כ' לרעה כיון שפרש עלמו מכלל ישראל: למען כפות הרוח את כלמאה. פי'